

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119203074
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119203074.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: I., deti rodičov - matky: W. za účasti Okresnej prokuratúry Trnava, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd **n a r i a d ť u j e** nad maloletou I. výchovné opatrenie, ktorým sa maloleté deti dočasne odnímajú z osobnej starostlivosti rodičov a umiestňujú sa do S., za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky a to v trvaní 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 11.4.2019, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 11.4.2019, sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti dočasne odovzdané do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Trnava. Zároveň podal aj návrh vo veci samej a navrhol nariadenie výchovného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti dočasne odňaté z osobnej starostlivosti rodičov a bol by nariadený pobyt detí v Centre pre deti a rodiny Trnava za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky v trvaní 6 mesiacov.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 14P/21/2019-7 zo dňa 17.4.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo starej matke uložené odovzdať maloleté deti do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, do Centra pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, Trnava.

3. Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že maloleté deti I. pochádzajú z partnerského vzťahu W.. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 8P/19/2015 zo dňa 2.6.2015 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný platiť na výživu maloletej I. sumu 80 eur mesačne a na výživu maloletej S. sumu 70 eur mesačne. Dňa 4.11.2016 bolo na oddelenie ÚPSVaR doručené anonymné oznámenie v ktorom sa uvádzalo, že v byte maloletých detí na adrese Y., žije osoba, ktorá tam poskytuje sexuálne služby a je tam podozrenie aj z predaja drog. Preverení daného oznámenia a bytových podmienok bolo zistené, že rodina obýva 3 izbový byt, v domácnosti žijú rodičia a maloleté deti, pričom v tej dobe neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Ďalšie anonymné oznámenie bolo úradu doručené dňa 21.11.2018, v ktorom sa uvádzalo, že rodičia sa o maloleté deti nestarajú a často túto domácnosť navštevuje polícia, najmä preto, že je tam podozrenie z predaja drog. Z bytu sa ozýva hluk, hádky, rev a plač maloletých detí. Starostlivosť rodičov o maloleté deti bola preverená aj prostredníctvom lekárky T.j, z pohľadu ktorej rodičia zabezpečujú riadnu starostlivosť, deti majú splnené všetky povinné očkovania a absolvované preventívne prehliadky. Navrhovateľ sa následne telefonicky skontaktoval aj so starou matkou zo strany matky, Y.u ktorá údajne matke viac krát ponúkala možnosť, aby sa ubytovala v zariadení pre týrané ženy nakoľko vie, že otec detí je násilnícky, matka chodieva údajne celá modrinová, zbitá, čo však matka odmietla. Šetrenie pomerov v domácnosti rodičov bolo po viacerých pokusoch zrealizované dňa 14.1.2019, kedy bolo zistené, že deti pôsobili pokojne, na

matke maloletých detí bolo však vidno, že kríva na jednu nohu a na tvári mala viditeľné zranenia, ktoré boli zatreté hrubou vrstvou make-upu. Bola jej ponúknutá možnosť pomoci v prípade, že by jej partner ubližoval, ktorú rázne odmietla. Dňa 20.3.2019 sa s oddelením úradu telefonicky skontaktovala stará matka maloletých detí, Y., ktorá uviedla, že 19.3.2019 ju kontaktovala dcéra -matka maloletých detí s prosbou o pomoc po tom, čo ju jej partner mal zbiť. Maloleté deti údajne plakali, avšak sa im podarilo ich utíšiť.

Dňa 4.4.2019 sa s navrhovateľom skontaktovala zdravotná sestra od lekárky maloletých detí T.j ktorá uviedla, že podľa informácie od starej matky T., sú rodičia maloletých detí momentálne vo väzbe, o deti sa stará ona. Po tejto informácii sa navrhovateľ nasledujúci deň pokúsil o prešetrenie pomerov v domácnosti maloletých detí, avšak neúspešne. Zo služobného telefónu sa skontaktovali so starou matkou Y. ktorá uviedla, že o tejto situácii nič nevie, v minulosti sa snažili rodine pomôcť, aktuálne nie je nikto z rodiny, kto by mohol prevziať starostlivosť o maloleté deti, vyjadrila sa, že im najlepšie bude v detskom domove. Ona sama sa o ne starať nechce, ako dôvod uviedla, že sa bojí otca maloletých detí aj jeho ďalších rodinných príslušníkov. Navrhovateľ sa skontaktoval aj so starou matkou T. ktorá uviedla, že je pravda, že sa o maloleté deti stará po tom, čo ich rodičia boli pred dvomi týždňami vzatí do väzby. Pre rodičov detí prišla zásahová jednotka do rodinného domu, kde bola rodina v podnájme. V tom čase tam stará matka bola prítomná a následne po zásahu sa postarala o deti. Sama uviedla, že nemá zabezpečené bývanie, avšak si údajne hľadá podnájom. V tej dobe sa aj s maloletými deťmi nachádzala na adrese V. u svojej sestry, ktorá tam žije so svojim manželom J., ďalej tam žije ďalšia sestra starej matky R. a neteť starej matky I. a stará matka aj s deťmi v tejto domácnosti môže zostať bývať do konca mesiaca apríl. Stará matka vyjadrila záujem o zverenie maloletých detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, avšak uviedla, že v minulosti bola odsúdená, a to za prechovávanie drog. Tiež doposiaľ nemá zabezpečené bývanie.

4. Do konania vstúpil dňa 2.5.2019 prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava.

5. Matke aj otcovi detí bol návrh doručený dňa 1.8.2019, k tomuto sa písomne nevyjadrili.

6. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že od umiestnenia maloletých do zariadenia, sú deti v kontakte iba so starou matkou zo strany otca T.u, ktorá ako jediná prejavuje záujem o maloleté deti. Deti majú so starou matkou vytvorený pekný vzťah, na jej návštevy sa tešia, obe deti by chceli so starou matkou tráviť čo najviac času, avšak stará matka nemá vhodné podmienky na bývanie, i keď ako uvádza, stále si hľadá bývanie. Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe nie je nikto z blízkej rodiny, kto by sa dokázal postarať o deti a rodičia detí sú naďalej vo väzbe navrhol, aby súd nariadil maloletým pobyt v Centre pre deti a rodiny Trnava za účelom diagnostiky, na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

7. Prokurátor sa stotožnil s návrhom a súhlasil, aby súd rozhodol v zmysle návrhu.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom procesného opatrovníka, oboznámením sa s rodnými listami maloletých, so správou ÚPSVaR Trnava zo dňa 8.8.2019, ako aj ostatným obsahom spisu, a zistil nasledovný skutkový stav, na základe ktorého rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti rodičov detí, ktorí mali predvolanie riadne doručené, svoju neúčasť riadne neospravedlnili ani nežiadali o odročenie pojednávania.

9. Maloleté deti boli na základe neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Trnava dňa 17.4.2019 pod č.k. 14P/21/2019-7 umiestnené do Centra pre deti a rodiny Trnava, nakoľko po tom, ako boli ich rodičia vzatí do väzby, nebol nikto z blízkej rodiny, kto by sa o deti mohol postarať, okrem starej matky zo strany otca, ktorá však nemala zabezpečené vhodné bývanie. Z aktuálnej správy ÚPSVaR Trnava o vývine detí súd zistil, že stará matka T. zostala v kontakte s deťmi aj počas adaptačného procesu, ktorý u deťoch prebiehal ťažšie. Stará matka má záujem o zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti, nemá však zabezpečené bývanie. Naďalej býva u svojho brata s celou jeho rodinou a hľadá si pre seba také bývanie, aby bolo vhodné aj pre deti. Za deťmi chodí vždy keď jej to dovoľia pracovné povinnosti, zväčša každý druhý deň, bráva si deti na prechádzky, na zmrzlinu a jej návštevy trvajú aj niekoľko hodín. O deti nikto ďalší z rodiny záujem nejaví.

10. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv

môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

12. Podľa § 37 ods. 3 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

13. Podľa § 37 ods. 5 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. Podľa § 37 ods. 7 ZR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

15. Podľa § 37 ods. 8 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že je daná potreba vyňatia maloletých detí z rodinného prostredia, keď rodičia detí sú aktuálne vo väzbe a teda nemôžu zabezpečovať starostlivosť o deti a ich výchovu, pričom ani stará matka, ktorá sa prechodne o deti starala, nemá vytvorené vhodné bytové podmienky pre ich starostlivosť a výchovu. Na zabezpečenie poskytnutia rýchlej ochrany práv maloletých, ich súd vyňal z rodinného prostredia už neodkladným opatrením, na základe ktorého boli deti umiestnené do Centra pre deti a rodiny v Trnave, kde sú umiestnené i v súčasnej dobe. Návrat maloletých do domáceho prostredia v súčasnom období považuje súd za nežiaduci a v rozpore s ich záujmami, keďže rodičia sú vo väzbe a stará matka detí nemá zabezpečené bytové podmienky, v súčasnosti býva v byte svojho brata s celou jeho rodinou, kde býva viacero dospelých osôb a aj detí. Z uvedeného je teda zrejmé, že skutočnosť, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie, aj naďalej pretrvávajú, keď rodičia detí sa aktuálne stále nachádzajú vo väzbe a stará matka, ktorá po zásahu jednotky polície voči rodičom prevzala starostlivosť o deti a ktorá ako jediná z rodiny prejavuje o ne záujem, aj naďalej nemá

zabezpečené podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, keďže sama dlhodobo nemá stabilné bývanie. Z rodiny maloletých detí zároveň nie je nikto iný, kto by mohol zabezpečiť starostlivosť o deti.

17. S prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí, teda záujem na ich zdravom psychickom, fyzickom a sociálnom vývine, súd v tejto veci dospel k záveru, že je daný dôvod na nariadenie výchovného opatrenia, spočívajúceho v dočasnom odňatí maloletých detí z osobnej starostlivosti rodičov a ich umiestnení v určenom zariadení. Pokiaľ ide o umiestnenie maloletých, uvedené zariadenie bolo navrhnuté Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, pričom súd mal za to, že vzhľadom na obmedzené časové trvanie výchovného opatrenia nie je v záujme maloletých, aby došlo k zmene ich doterajšieho umiestnenia, a aby maloleté deti znovu podstupovali adaptačný proces.

18. Dobu trvania výchovného opatrenia súd určil na 6 mesiacov od vykonateľnosti rozhodnutia, nakoľko uznesenie je vykonateľné v zmysle § 238 ods. 3 veta druhá CSP doručením. Súd pritom nemohol zohľadniť čas, ktorý maloleté deti strávili v zariadení na základe neodkladného opatrenia, nakoľko nešlo o ich pobyt v zariadení v zmysle výchovného opatrenia, preto nemožno ani konštatovať, že boli dané predpoklady pre sanáciu rodiny, ktorá má prednosť pred nariadením ústavnej starostlivosti.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd potom podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).